

L'imperi Romà: Del govern d'August a la crisi del segle III

Aquest primer bloc el trobareu a les pàgines 256 257 i parlarem dels primers anys del imperi, el seu apogeu i la crisi del segle III

August, el primer emperador romà

Quan l'any 27 a.C. August (Octavi) va pujar al poder, va iniciar una nova forma de govern, l'imperi.

En aquesta nova forma, l'emperador acumulava tots els poders (presidia el senat, era el cap suprem de l'exèrcit, era el cap religiós, dictava les lleis i decidia els tributs) i el senat simplement ratificava les decisions del emperador.

Tot i que en la teoria el càrrec d'emperador no era hereditari, això no va ser així i es van formar dinasties (s'anava passant el poder de pares a fills)

L'apogeu de l'imperi dels segles I i II

Durant els segles I i II l'imperi romà va aconseguir les cotes més altes de poder i esplendor. també va ser un període amb relativa pau, per això aquest període també rep el nom de *pax romana*. Això va impulsar la prosperitat econòmica i social.

Durant aquest període l'imperi va arribar a la màxima extensió. També es va intensificar la romanització, que era quan els pobles conquerits assimilaven la cultura i la manera de viure de Roma (llengua, les lleis, els déus, l'art...).

Els romans van fundar ciutats per tot l'imperi i van desenvolupar serveis d'aigua, clavegueram, calçades... Abans del segle III només els habitants de Roma tenien dret a casar-se, votar, anar a judici o tenir propietats, però l'emperador Caracal·la va estendre la ciutadania romana a tots els habitants de l'Imperi.

La crisi del segle III

Al segle III, l'Imperi romà va patir una crisi molt greu per diverses causes:

- **Crisi militar:** Les fronteres de l'Imperi van ser atacades pels pobles germànics pel nord i pels perses per l'est.
- **Crisi política:** L'autoritat del emperador va disminuir. Alguns emperadors governaven menys d'un any perquè eren assassinats o deposats per militars.
- **Crisi econòmica:** el comerç va disminuir perquè els camins no eren segurs. També van pujar els impostos perquè les despeses militars eren cada cop més altes.
- **Crisi social:** Els rics van abandonar les ciutats per no pagar impostos i estar més segurs. Els pobres també anaven al camp per trobar aliments. Per tant l'imperi es va ruralitzar.

L'Imperi Romà: La divisió de l'Imperi i la desaparició de l'Imperi Romà d'Occident

Aquest segon bloc el trobareu a les pàgines 258 i 259 del llibre i ens parlarà de les invasions dels pobles bàrbars, de com es va tenir de dividir l'Imperi i com finalment va desaparèixer l'Imperi Romà d'Occident.

L'amenaça dels pobles bàrbars:

Més enllà de les fronteres de l'Imperi romà hi vivien pobles molt diferents que els romans anomenaven bàrbars (que significava estranger o salvatge).

Trobem dos pobles importants;

- **Huns:** Procedien de les estepes d'Àsia. Es dedicaven a la ramaderia i a atacar constantment altres pobles.
- **Germànics:** Procedien del nord i l'est d'Europa. S'organitzaven en tribus dirigides per un cap. Vivien de l'agricultura i la ramaderia nòmada, per tant es desplaçaven constantment.

Aquest pobles vivien en zones molt fredes i mica en mica es van acostar a les fronteres del imperi atrets per les riqueses de l'Imperi i un clima més benigne.

Els germànics tenien relacions amb els romans, a vegades pacífiques (intercanviaven productes o fins i tot alguns germànics participaven en les legions romanes) i d'altres vegades violentes (assetjaven les fronteres i per això els romans van construir fortificacions)

Fins el segle II els germànics no representaven una amenaça, però amb la crisi del segle III alguns pobles bàrbars van aprofitar per traspasar les fronteres romanes.

La divisió de l'Imperi:

Davant de la crisi de l'imperi i la invasió dels germànics, l'any 395 l'emperador **Teodosi** va dividir l'Imperi en dues parts per facilitar-ne la defensa: L'Imperi Romà d'Occident (amb capital a **Roma**) i l'Imperi Roma d'Orient (amb capital a **Constantinoble**). Cada un dels dos imperis tenien unes institucions i uns emperadors propis.

A l'**Imperi Romà d'Occident**, els emperadors eren molt febles i van ser incapaços de frenar els germànics i els huns i ràpidament va desaparèixer.

A l'**Imperi Romà d'Orient** en canvi, l'Imperi va ser molt fort i es va mantenir mil anys més amb el nom d'**Imperi Bizantí**.

Les invasions germàniques i el fi de l'Imperi Romà d'Occident:

La divisió de l'Imperi no va frenar el col·lapse, ja que els emperadors romans d'occident no van ser capaços de frenar els huns que va envair violentament el territori romà. Al segle V els huns, dirigits per **Àtila**, van atacar els pobles germànics i aquests van tenir de buscar refugi a les terres de l'Imperi Roma d'Occident. Els germànics es van assentar definitivament al territori de l'Imperi, però la convivència entre ells i els romans va ser cada cop més difícil.

L'any 476 el cap germànic **Odoacre** va destronar l'últim emperador de l'Imperi Roma d'Occident, posant fi a aquesta part de l'Imperi Roma.